

MÉS QUE LLETRES

Amb aquesta activitat treballarem

Injustícies i desigualtats.
El treball en equip i la cooperació.
Els ODS 5 i 16.

Durarà

Una sessió.

Cicles

1, 2

Necessitarem

Quatre equips informàtics: ordinadors (preferiblement) o tauletes.

Consideracions prèvies

Aquesta activitat combina una dinàmica presencial amb l'ús d'una presentació digital. Per això, **convé llegir aquestes línies per a entendre bé el procés de l'activitat. Quan es conegui la dinàmica de la mateixa (i per a saber el que anirà veient l'alumnat durant el procés), aconsellem seguir la presentació en pantalla. Fer el recorregut d'un dels grups és suficient.**

Per a realitzar l'activitat, s'ha de tenir preparada en els ordinadors o les tauletes, la pantalla d'inici de l'activitat, que es troba en aquest [enllaç](#). Els grups realitzen una dinàmica comuna, però el fan cadascun en la seva pantalla, perquè el que no són iguals són les oportunitats per a fer les paraules dels quatre grups. D'aquesta manera, introduïm el toc de desigualtat que forma part essencial de la reflexió de l'activitat. Per això, cada grup ha de punxar en el botó que té la seva lletra. És important que no s'equivoquin.

La "sopa de lletres" de la primera prova, és igual per a tots els grups. En descobrir les set paraules (**conviure, respectar, dialogar, drets, justícia, educació, igualtat**), tenen la clau per a accedir a la següent fase (**igualtat**), responnent a la pregunta:

Quina de les paraules descobertes apareix en l'enunciat del ODS 5?

La segona prova és un desafiament diferent per als quatre grups, ja que cadascun té un nombre de lletres diferent.

Han de fer una llista de les paraules amb les lletres a la seva disposició. La diferència està en el fet que els grups tenen distint nombre de lletres, per la qual cosa es veuen afavorits en aquest ordre:

Grup	A	B	C	D
Paraules que no poden fer		Una	Dues	Tres

Cada grup té quatre minuts des que entren en aquesta pantalla.

Desenvolupament

El primer, han d'explicar-se les set paraules. Deixar per al final justícia i igualtat, i fer especial incidència en elles. Si es veu necessari, pel nivell de la classe, es poden deixar escrites en la pissarra. Dividir l'alumnat en

quatre grups, cadascun enfront d'una pantalla i assignar a cada grup la seva lletra. Explicar:

"Realitzareu una activitat, en la qual heu de resoldre una sopa de lletres i un desafiament. En la primera, trobareu les paraules que hem comentat al principi.

El desafiament consisteix a escriure correctament, en quatre minuts, totes les paraules que trobeu en la sopa de lletres. Per fer això, heu d'usar les lletres que us apareixeran. El grup que més paraules faci, serà el guanyador

Heu de començar l'activitat punxant el botó que té la lletra del vostre grup."

Quan acabi el temps, demanar als grups que diguin el nombre de paraules que han escrit i s'apunta el seu número en la pissarra. Al grup que hagi escrit més paraules, se'l declara guanyador.

Cal reflexionar

A continuació, comentar amb la classe a partir de preguntes com aquestes:

- Tenien tots els grups el mateix nombre de lletres per a fer paraules?
- Tal com s'ha realitzat l'activitat, les condicions han estat iguals per a tots els grups? El grup que ha fet més paraules tenia les mateixes condicions que la resta?
- És just que als grups se'ls valori per igual segons el nombre de paraules que han aconseguit? Què caldria fer per a poder valorar a tots els grups per igual?
- Com us heu sentit quan heu conegut les condicions del vostre grup? Conèixer la injustícia en la qual es trobaven els diferents grups, ha creat enuig o mal ambient?
- Us sembla que les condicions d'injustícia poden portar a situacions d'enuig entre les persones?

En aquest punt, aprofitar per a explicar que aquesta activitat reproduïx les condicions de desigualtat i injustícia que viuen moltes persones, especialment les dones, i com les condicions d'injustícia poden generar situacions de tensió, i fins i tot, violència entre les persones.

MÉS QUE LLETRES

Amb aquesta activitat treballlem

Injustícies i desigualtats.
El treball en equip i la cooperació.
Els ODS 5 i 16.

Durará

Una sessió.

Cicles 1, 2

Necessitarem

Quatre equips informàtics: ordinadors (preferiblement) o tauletes.

Consideracions prèvies

Aquesta activitat combina una dinàmica presencial amb l'ús d'una presentació digital. Per això, **convé llegir aquestes línies per a entendre bé el procés de l'activitat. Quan es conegui la dinàmica de la mateixa (i per a saber el que anirà veient l'alumnat durant el procés), aconsellem seguir la presentació en pantalla. Fer el recorregut d'un dels grups és suficient.**

Per a realitzar l'activitat, s'ha de tenir preparada en els ordinadors o les tauletes, la pantalla d'inici de l'activitat, que es troba en aquest [enllaç](#). Els grups realitzen una dinàmica comuna, però el fan cadascun en la seva pantalla, perquè el que no són iguals són les oportunitats per a fer les paraules dels quatre grups. D'aquesta manera, introduïm el toc de desigualtat que forma part essencial de la reflexió de l'activitat. Per això, cada grup ha de punxar en el botó que té la seva lletra. És important que no s'equivoquin.

La "sopa de lletres" de la primera prova, és igual per a tots els grups. En descobrir les set paraules (**conviure, respectar, dialogar, drets, justícia, educació, igualtat**), tenen la clau per a accedir a la següent fase (**igualtat**), responnent a la pregunta:

Quina de les paraules descobertes apareix en l'enunciat del ODS 5?

La segona prova és un desafiament, diferent per als quatre grups, ja que han de posar les paraules en la plantilla que els apareix. Segons està, algunes lletres es comparteixen entre dues paraules, per la qual cosa, si no les col·loquen correctament, els faltaran lletres per a fer-ho. Cada grup té quatre minuts des que entren en aquesta pantalla.

Desenvolupament

Primer de tot, han d'explicar-se les set paraules. Deixar per al final justícia i igualtat, i fer especial incidència en elles. Si es veu necessari, pel nivell de la classe, es poden deixar escrites en la pissarra. Dividir l'alumnat en quatre grups, cadascun enfront d'una pantalla i assignar a cada grup la seva lletra. Explicar:

"Realitzareu una activitat, en la qual heu de resoldre una sopa de lletres i

un desafiament. En la primera, trobareu les paraules que hem comentat al principi.

El desafiament consisteix a encaixar en la quadrícula correctament, en quatre minuts, totes les paraules que trobeu en la sopa de lletres. Per a això, heu d'usar les lletres que us apareixeran. El grup que més paraules encaixi, serà el guanyador

Heu de començar l'activitat punxant el botó que té la lletra del vostre grup.”.

Quan acabi el temps, demanar als grups que diguin el nombre de paraules que han escrit i s'apunta el seu número en la pissarra. Al grup que hagi escrit més paraules, se'l declara guanyador.

Cal reflexionar

A continuació, dialogar amb la classe a partir de preguntes com aquestes:

- Tenien tots els grups el mateix nombre de lletres per a fer paraules?
- Tal com s'ha realitzat l'activitat, les condicions han estat iguals per a tots els grups? El grup que ha fet més paraules tenia les mateixes condicions que la resta?
- És just que als grups se'ls valori per igual segons el nombre de paraules que han aconseguit? Què caldria fer per a poder valorar a tots els grups per igual?
- Com us heu sentit quan heu conegut les condicions del vostre grup? Conèixer la injustícia en la qual es trobaven els diferents grups, ha creat enuig o mal ambient?
- Us sembla que les condicions d'injustícia poden portar a situacions d'enuig entre les persones?

En aquest punt, aprofitar per a explicar que aquesta activitat reproduïx les condicions de desigualtat i injustícia que viuen moltes persones, especialment les dones, i com les condicions d'injustícia poden generar situacions de tensió, i fins i tot, violència entre les persones.

EL PODER D'UNA PARAULA

Amb aquesta activitat treballlem

Els valors universals que sostenen els drets humans: **convivència, respecte, diàleg, dignitat, justícia, igualtat.**

El treball en equip i la cooperació.

Els ODS 10 i 16.

Durará

Una sessió.

Cicles 2, 3

Necessitarem

Targetes amb paraules clau: (una per grup)

Paper continu o folis i retoladors

Consideracions prèvies

Al llarg de l'activitat, es treballaran els valors que apareixen a dalt, però parlarem en tot moment de "paraules" per tal de donar significat a l'activitat.

L'activitat es planteja en dues versions, depenent del nivell de la classe.

Als grups se'ls entreguen les targetes amb les paraules perquè treballin el seu significat.

Desenvolupament

Versió A: Dividir la classe en sis grups. Llançar una pregunta provocadora: *Creieu que una sola paraula pot canviar el món?*

Se us entregarà a cada grup una targeta amb una paraula que representa un valor i heu de buscar una activitat que s'apliqui a la paraula que us ha tocat, plantejant accions concretes, fàcils de realitzar, en les quals aquesta paraula-valor pugui ser aplicada en el vostre entorn pròxim, de manera que contribueixi a millorar-lo.

Versió B: Dividir la classe en sis grups. Llançar una pregunta provocadora: *Creieu que una sola paraula pot canviar el món? Quina triaríeu?*

Cada grup tria i selecciona un valor, en una paraula, aquell que a les persones del grup els sembli més adequat. Per a això, heu d'arribar a un acord per consens en el grup.

A continuació, cada grup ha de buscar una activitat que s'apliqui a la paraula que han triat, plantejant accions concretes fàcils de realitzar, en les quals aquesta paraula-valor pugui ser aplicada en el seu entorn pròxim i contribuir a millorar-lo.

Cal reflexionar

Cada grup comparteix les seves paraules i les accions que ha plantejat. A continuació, dialogar amb la classe amb preguntes com aquestes:

- Per a quina paraula ha estat difícil buscar una aplicació pràctica? Per què?
- Les paraules poden transformar situacions? Creieu que el que proposeu ho farà?

- Podríem aplicar les accions suggerides i millorar la situació com a grup?

Entre tots i totes es pot construir un mural, amb paper continu o en fulls, anomenat:

“Paraules que construeixen un món just” en el qual apareguin els compromisos d'acció als quals hagin arribat.

Justícia

Igualtat

Respecte

Diàleg

Dignitat

Convivència

FITXA PER A TREBALLAR

OPERACIÓ ESMORZAR

Amb aquesta activitat treballarem

Els conceptes de "pau positiva" i de violència estructural.

El respecte cap a les altres persones.

ODS: 16.

Durarà

Una sessió.

Cicles: 1, 2, 3

Necessitarem

Vídeos Operació esmorzar I ([enllaç](#)) i Operació esmorzar II ([enllaç](#))

Consideracions prèvies

Els autèntics superherois han de tenir una sèrie de capacitats que els permetin estar pendents de les persones i resoldre els problemes que se'ls plantegen. Han d'aprendre a observar, analitzar circumstàncies, informació, ... i sempre, ajudar altres persones a sensibilitzar-se d'allò que hagin après. Poden posar en pràctica aquestes capacitats analitzant la història dels vídeos en la història.

- Hi ha diversos ensenyaments importants que sorgeixen d'aquest episodi: Ser conscients de les situacions en les quals s'exerceix violència sobre altres persones.
- Prendre consciència que, en un món global, tots els comportaments són importants.
- Sentir que és important ajudar altres persones a sensibilitzar-se sobre el que significa la pau i la manera que tothom la tingui present.

Desenvolupament

Visionar els vídeos de l'episodi Operació esmorzar.

Prova d'atenció (opcional, depenent de l'edat de la classe)

En finalitzar el visionat, i depenent de l'edat de la classe, podem iniciar una ronda de preguntes per tal d'assegurar-nos que han comprès el contingut. Hauran de respondre si les següents afirmacions són Veritables o Falses:

- La Irene va ser qui va descobrir els casos d'abús en el col·legi.
- El grup de superherois i superheroïnes es diu E.S.I., que significa Estudiants Savis i Intrèpids.
- La Lucía sempre estava envoltada d'amics i amigues en l'esbarjo.
- L'equip va descobrir un supermalvat nou anomenat Dan Doguerra.
- El grup va entrar en l'Arxiu de Superherois de l'Acadèmia.
- La clau per a obrir la porta del "Finis Vitae" van ser tres números.
- El nom "Tenebris Domina" significa "Tenim dominó".
- Els nens del col·legi es van unir per a solucionar el problema del robatori d'esmorzars.
- Un autèntic Superheroi mobilitza a tothom contra la injustícia.

Cal reflexionar

Reflexionar sobre el contingut del conte, a partir de preguntes com aquestes:

- Coneixeu situacions de la vida real similars al del nen abusador de la història Operació esmorzar?
- Què significa la pau segons el que descobreixen els superherois en l'arxiu?
- En la història es parla de dos tipus de violència: la visible i la invisible. Quina és la diferència entre elles?
- En quin tipus d'accions se'ns ocorre que podem col·laborar amb Dan Doguerra?
- Expliqueu per què el treball en equip va ser clau per a solucionar els problemes en la història.
- Quin és el paper de Tenebris Domina en la generació de conflictes? Per què és important fer visibles les injustícies per a lluitar contra la violència estructural?
- Ens sembla una bona estratègia sensibilitzar a altres persones sobre aquesta violència? Ho heu fet alguna vegada?
- En la vostra vida quotidiana, quines accions podeu realitzar per a promoure la pau en el vostre ambient? Què se'ns ocorre que podem fer per a donar a conèixer aquest tema?

Comenteu els ensenyaments d'aquest conte que us hagin cridat més l'atenció.